

La gestió forestal i els projectes cooperatius, oportunitats per repoblar els més de 50 pobles deshabitats del Pirineu

Defensen l'impuls d'un nou moviment neorural, com el dels 70 i 80, com a opció per capgirar l'abandonament de nuclis

Ribera d'Urgellet - L'explotació forestal pot ser una bona eina per revertir els efectes del despoblament de petits nuclis de muntanya. Així ho ha assegurat aquest dimecres l'escriptor i naturalista Jordi Pasques en el marc d'una jornada sobre els pobles abandonats del Pirineu que s'ha dut a terme a Tost, al municipi de Ribera d'Urgellet (Alt Urgell). Un treball de camp fet per ell mateix xifra en 56 els pobles que estan deshabitats a la vegueria de l'Alt Pirineu i Aran. En aquest sentit, ha posat en valor els projectes cooperatius, impulsats per diverses associacions, destinats a la revitalització d'alguns d'ells. A més, ha defensat l'impuls d'un nou moviment neorural, com el dels anys 70 i 80, que va contribuir a mantenir l'estructura social dels nuclis.

Pasques considera que no es pot parlar de "pobles abandonats" perquè "el que ha fet la gent és marxar, però el sentiment de pertinença no s'acaba de perdre mai". En aquest sentit, ha explicat que molts dels antics habitants hi tornen per celebrar actes, veure l'estat de la casa que hi tenien o visitar els seus avantpassats al cementiri.

L'escriptor i naturalista situa el fenomen del despoblament entre la dècada dels 60 i 70, quan bona part dels habitants de petits nuclis de muntanya decideixen traslladar-se a la capital de comarca. El Pallars Jussà en seria la més afectada, amb 24 nuclis deshabitats, seguida per l'Alt Urgell, amb 17. Mentre, segons el seu treball de camp, al Pallars Sobirà n'hi ha 7, 6 a l'Alta Ribagorça i un tant a la Cerdanya com a la Val d'Aran.

Pasques assegura que "així com el despoblament va ser relativament ràpid, el poblament és molt lent". En aquest sentit, ha dit que les persones que vulguin fer el pas han de ser conscients que van a un lloc on no hi ha feina i que, per crear activitat, cal tenir bestiar, fer treballs d'artesanía o de fustaire. Per tant, defensa que cal aprofitar el bosc i els recursos que dona la terra.

Així, l'escriptor i naturalista ha destacat la gestió forestal com "un dels recursos importantíssims de cara a la fixació de població i retorn als pobles". A més, ha afirmat que si cada poble tingués un equip per mantenir aquests espais, es contribuiria a la recuperació de pastures i terres que havien estat agrícoles, a més de prevenir incendis.

Finalment, Pasques creu que no s'estan aprofitant del tot els programes europeus destinats a la zona de muntanya, en comparació amb el que passa a

l'altre vessant del Pirineu, administrat per França. Abans de la seva xerrada, la jornada 'Tots a Tost' ha començat amb una visita guiada a les ruïnes d'aquest nucli de la mà de l'escriptor Joan Obiols, que tenia familiars al poble i la vall.

L'itinerari per Tost, on hi van arribar a viure mig centenar de persones i que va quedar deshabitat a la dècada dels 60, ha començat a la casa de l'àvia d'Obiols, l'única que es manté dempeus, i ha continuat a l'església de Sant Martí, restaurada fa poc. Durant la passejada, s'ha fet referència a fragments dels seus llibres 'La Cucota' i 'Per terres de l'Alt Urgell'.

Posteriorment, s'ha celebrat un concert del duo La Sonsoni, de Pep Lizandra i Elías Porter, que ha interpretat cançons sobre l'evolució de la vida al Pirineu. La jornada ha estat organitzada pel Consell Comarcal de l'Alt Urgell i l'Ajuntament de Ribera d'Urgellet i ha comptat amb la col·laboració de l'Institut d'Estudis Ilerdencs, la Diputació de Lleida, RàdioSeu i veïns de la vall de Tost.